

**A francia kézműipar jelentősége – a kézműipari szervezetek
gazdaságszervezési feladatai**
„A kézművesség – Franciaország első számú vállalkozása”

A kézművesség az idők kezdete óta létezik, fontos szerepet töltött és tölt be a társadalom fejlődése és a népjólét szempontjából. Nem véletlen, hogy úgy tartják, hogy a kézművesség az ipar atyja és a mezőgazdaság bátyja.

Néhány évvel ezelőtt Franciaországban a kézműipar politikai képviselőjét önálló minisztériumi szintre emelték, egyúttal egy rendkívül hatásos, ám egyszerű szlogent is bevezettek a francia köztudatba: *„A kézművesség – Franciaország első számú vállalkozása”*. A francia reprezentatív kézműves szervezetek egybehangzó véleménye szerint túlzás nélkül megállapítható, hogy ez valóban így is van.

A kézművesség egy olyan gazdasági szektor, amely létfontosságú ugyanúgy Franciaország, mint Európa szempontjából. A nemzeti kormányok és az európai döntéshozók is egyre inkább felismerik ezt a tényt, ám a szektor számára szükséges intézkedéseket még mindig csak nagyon lassan képesek megtenni. Az európai kézművesség képviselői azonban éber figyelemmel követik a politikai szintén folyó eseményeket.

A francia kézművesség strukturális felépítése

A francia kézművesség jellemzően leginkább hét szektorban végzi tevékenységét: az élelmiszeriparban, az építőiparban, a bőrruha-iparban, a textiliparban, a faiparban, a fémiparban, és a bútorgyártás területén. Jelenleg kb. 845.000 vállalkozás minősül kézműves vállalkozásnak, amelyek 3 millió embernek adnak munkát 250 szakmában.

Franciaországban a kézművesség szervezeti strukturálódása három szinten történik: megyei, regionális és nemzeti szinten. A megyei szint feladata a szaknévsor vezetése, a képzések szervezése (amely célból eredetileg is 1925-ben létrejöttek), szolgáltatásokat kínálnak a vállalkozásoknak a könyvvitel, a vállalatvezetés, a gazdasági animáció, a kereskedelmi stratégia, a minőségbiztosítás, valamint a jogsegély területén.

A kézműves szervezetek ezen hálózata hozta létre nemzeti szinten a központi szövetséget, az APCM-et (Assemblée permanente des chambres des métiers – Kézműves Kamarák Állandó Gyűlése), amely egy kötelező tagságú kézműves kamarai rendszer, és amely a francia kézművesség érdekeit hivatott képviselni – nem csak a francia közsférával szemben, de nemzeti, európai és nemzetközi viszonylatban is.

A központi APCM mellett párhuzamosan működnek a szakmai kézműves struktúrák, mint pl. az UPA (Kézműves Szakmai Szövetségek Országos Uniója), vagy a CAPEB (Építőipari Kézműves Vállalkozások Szövetsége). Ezek az önkéntes munkaadói és szakmai szervezetek az APCM-mel párhuzamosan látják el érdekvédelmi és szakmai

feladataikat, egyúttal szerves részét képezik a központi szövetség szerepét ellátó APCM-nek.

A kézművesség gazdasági jelentősége Franciaországban

- Minden harmadik francia vállalkozás kézműves vállalkozás
- A belföldi piac 16 %-át jelenti
- Minden tizedik aktív dolgozó kézműves vállalkozásnál dolgozik
- A szakképzésben részt vevő tanulók 47 %-a kézműves vállalkozásoknál tevékenykedik
- A kézművesség 3.000.000 aktív korban lévő személynek ad munkát:
 - 845.000 vállalatvezető
 - 2.000.000 alkalmazott
 - 180.000 tanuló
 - 28.000 asszisztens
- Gazdasági mutatók
 - Éves bruttó árbevétel: 152,4 milliárd euro
 - Beruházások: 4,6 milliárd euro
 - A kézművesség hozzáadott-értéke: 60 milliárd euro
- Tevékenység megoszlása szakmacsoportok szerint
 - Élelmiszeripar: 12%
 - Termelés: 18 %
 - Építőipar 40 %
 - Szolgáltatások: 30 %

A francia kézművesség szerepe és státusza

A kézműves szervezetek feladatai igen sokrétűek:

- Szaknévsor vezetése, valamint a register kezelése
- Gazdasági animáció szervezése
- A szakmunkásképzés és a szakképzés szervezése
- Vállalatok támogatása, segítése
- A helyi kézművesség és a kézműves szakmák képviselése

A területi fejlesztési politika keretein belül a fejlesztési terv direktíváinak megfelelően:

- Hozzájárulnak a kézműipar növekedéséhez és a felvevő piac fenntartásához ill. bővítéséhez
- A kézműves szektorról tanulmányokat készítenek
- A kompetenciájukba tartozó ügyekről véleményt mondanak, ill. javaslatokat fogalmaznak meg

A kézműves szervezetek Franciaországban olyan közszereplők, amelyeket a törvény a gazdasági szereplők között említ, ellátott feladataik szempontjából azonban valójában az államigazgatás közintézményi kategóriájába tartoznak.

Alkalmazottaiknak státusza egyedi, eltérő a köztisztviselők jogállásától és nem tartoznak a munka törvénykönyve hatálya alá sem.

Képzés

A kézműves szervezetek és kamarák képzéseket szerveznek a kézműves szakmák területén, és ők bocsátják ki a képzés sikeres elvégzését igazoló bizonyítványt is. A kézművesek szakmai továbbképzését is, természetesen, ők szervezik meg.

Az APCM erőfeszítéseinek köszönhetően ezen a területen az elmúlt években nagy előrelépés történt, mivel a szakképzésbe és a továbbképzésbe két fő célkitűzést sikerült beépíteni:

- *Gazdasági:* Olyan szolgáltatásokat nyújtani a vállalkozásoknak, amelyek fejlődésképpessé teszik őket.
- *Társadalmi:* Olyan gyakorlati képzéseket szervezni, amelyek valóban hasznosak, és a képzettségi szint emelése mellett elősegíti az egyének szakmai beilleszkedését, valamint a szakmai életben történő előrejutásukat.

Vállalkozások támogatása

A vállalkozások jövedelmezőségét, a szolgáltatások és a termékek minőségét, a termelési és az értékesítési metódusokat és technikákat, a vállalkozások közötti együttműködést és a közösen nyújtott szolgáltatásokat értjük ide.

A kézművesség érdekképviseleti és szakmai szerveire egyben nagy felelősség hárul a vállalkozások problémáinak megoldásában is. Ebben nemcsak szervezési, tanácsadási, de megelőző támogatást is nyújtanak a tagjaiknak. Ez a helyzet lehetővé teszi azon szervezeteknek, amelyek ebben a munkában részt vesznek, hogy a kézműipar területén betöltött fontos szerepük által nemcsak a gazdasági szférában, de a hatóságokkal szemben is komoly, elismert tekintéllyel bírhassanak.

A kézműipari rendszer egyik sarokpontja a szaknévsor vezetése, amelybe a regisztráció Franciaországban kötelező, és amely intézményes köteléket jelent a kamarák és a vállalkozások között. Ez a szaknévsor jelenti egyben a szervezeti rendszeren belül történő választások alapját is.

Minden vállalkozásnak, amely alapításának pillanatában 10 főnél kevesebb alkalmazottal rendelkezik, és amely szakmailag független termelő, feldolgozó vagy javító tevékenységet végez, ill. egyéb kézműipari szolgáltatást nyújt, kötelező jelleggel kell felvételt kérnie a szaknévsorba. Ennek elmulasztása 7.500 euró bírság kiszabásával járhat.

Amennyiben a vállalkozás társasági formában jött létre, ill. tevékenységi körébe az állam számára történő továbbértékesítés is beletartozik, akkor a vállalkozásnak további kötelezettsége is keletkezik: regisztráltatnia kell magát a cégbíróság által vezetett Kereskedelmi és Társasági Jegyzékbe is.

Bizonyos tevékenységek esetében, amelyek a fogyasztóvédelem szempontjából fokozott figyelmet kívánnak meg (építőipar, élelmiszeripar, járműjavítás...), a vállalkozás köteles egy olyan személyt foglalkoztatni, akinek a tevékenység ellátására képesítése van (ez lehet a cégvezető, de lehet egy alkalmazott is).

A vállalkozás elindításánál a vállalkozónak első lépésben a vállalkozói ügyintéző központok (CFE) egyikében kell jelentkeznie. Ezek a központok a kormányzat döntése alapján jöttek létre abból a célból, hogy a vállalkozások ügyintézését egyszerűbbé tegyék. A vállalkozások alapításához, tevékenységi körük módosításához, valamint a megszüntetésükhöz szükséges nyilatkozatok nagy részét a vállalkozók így egy helyen, egy időben, egyetlen dokumentummal megtehetik. Ezen nyilatkozatok birtokában a vállalkozásalapítás további ügyintézését is ők végzik, jelentős adminisztratív terhet véve le ezáltal a kezdő vállalkozóról.

Összegzés

Nem kérdéses, hogy a francia kézművesség – hasonlóan a többi európai országhoz – olyan erővel rendelkezik, amely képes a tőkefelhalmozásra, a munkahelyteremtésre, a szakképzés lebonyolítására. Egy olyan gazdasági és társadalmi rétegről van szó, amelyre Európának létfontosságú szükséglete van a további fejlődéshez és erősödéshez.

Fontos tény, hogy a francia kézművesség egy olyan gazdasági szektorra tudott előlépni, amely képes megmutatni saját gazdasági erejét, a benne tevékenykedőknek kitűnő szakmai iskolát jelent, és egyben a társadalmi kohézió egyik fő tényezője, amely a kulturális értékeket és hagyományokat őrzi meg az utókor számára.

A francia kézműipari szervezetek komoly szakmai és politikai lobbit fejtenek ki annak érdekében, hogy a legfelsőbb szintű európai vezetőkben tudatosítsa, hogy amennyiben az Európai Unió valóban tudás alapú társadalommá kíván válni, akkor mindenképpen a kézművességre kell támaszkodnia, és azt kell erősítenie, mivel ez a réteg a gazdasági és a társadalmi fejlődés legerősebb szegmensét jelenti.

A francia szervezetek éppen ezért rendkívül fontosnak tartják, hogy a kézművesség európai szintű fogalmát kidolgozzák, és minél hamarabb alkalmazzák egységes módon az Európai Unió teljes területén. A kézművesség is hozzá kíván járulni az új Európa felépítéséhez, de ehhez szüksége van arra, hogy az Európai Unió a kézműves szektort – egyediségének megfelelően – speciális politikával kezelje.